

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SELMECZ-BÉLABÁNYA SZ. KIR. VAROS-, A F. M. K. E. SELMECZBÁNYAI VÁLASZTMÁNYA- ÉS A MAGYAR TURISTA-EGYESÜLET SZITNYA-OSZTÁLYÁNAK HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

HIRDETÉSI DIJAK:

Hirdetések megállapodás szerint számítanak.
Nyilttér díja soronként 20 fillér.

Felölös szerkesztő és lapfajdos:

KUTI ISTVÁN.

Az expediciót s hirdetéseket illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők

Megjelen minden vasárnap.

Uj irányok, uj feladatok a F. M. K. E. munkakörében.

(Indítványok. Benyújtattak az egyesület folyó évi augusztus hó 27-én Selmeczbányán tartandó közgyűlése elé.)

A felvidéki magyar közművelődési egyesület közel két évtized óta szerény eszközökkel bár, de lelkes kitartással küzd a felvidéki magyarság igaz érdekeiért. Folytonos harcban áll azokkal a népművelőkkel, a kik szervezői és vezetői minden oly hazafias mozgalomnak, melynek tendenciája a hazaterületi ősége, a nemzet legdrágább kincsére, a magyar nyelv ellen irányul.

E mellett feltökény gondossággal ügyelnek sőtünk arra, hogy tótajku népünk romlatlan lelkeiben a magyar hazához való ragaszkodás érzete, a magyar nyelv ismerete és szeretete mély gyökeret verjen. Erről tanuskodnak a 10 vármegye területén felállított egyesületi óvodák, melyek a magyarosodás szolgálatában hivatásos buzgalommal és kiváló eredményekkel működnek. Ennek lényes bizonyítékai az egyesület áldozatkészségéből a 10 vármegye területén fentartott népkönyvtárak és ifjúsági dalkörök, melyek a hazafias szellem és érzület ébrentartására és terjesztésére jótökény és termékenyítő hatással vannak.

Az óvoda törvényben kíván mondva az óvodába való járás kötelezettsége. Ebből önkényl következnek, hogy kisedóvodák felállítása és fen-

tartása most már törvényes köteleesség oly községekben, hol ily intézmény fenntartására a törvényes feltételek megvannak. Másfépen volt az az óvodai törvény megalkotása előtt, a mikor kisedóvoda csak oly helyeken létesült, a hol egysegek és a társadalom áldozatkészsége ezt lehetővé tette.

Abban a véleményben vagyok, hogy most, a midőn a kisedóvós törvényileg szabályozva van, nem lehet többé feladala sem a társadalomnak, sem az egyesületnek az, hogy óvodákat létesítsen és fenntartsan, mert a törvény az óvodák szaporítását más faktorok, más tényezők munkaköréhez utalta.

Egyesületünk munkaprogramjából most már tehát ki kell hagyni uj óvodák kezdeményezését s az egyesületi lövekenységet oly irányba kell terelni, a mely tótajku népünk magyarosodását elősegíti és lehetővé teszi. Ez az uj irány, uj működési tér, a melytől a felvidéki magyarság szármeli erejének gyarapodását remélni lehet, az iskolával s annak működésével szoros kapcsolatban van.

Legtöbb iskolában a tótajku gyermekek hat éven keresztül folyékony jártassággal sajátílják el a magyar nyelvet. De a mily megnyugtató és örvendetes az iskolának ez a produktív tevékenysége, épen oly elszomorító és lehangelő az a tapasztalat, a mely arról tanuskodik, hogy az iskolában szerzett magyarnyelvi ismeretek az élet-

ben csakhamar elkallódnak s áldozatul esnek a feledékenységnek. Ez természetes folyamánya az iskolából való kilépésnek, mert a kilépett tanulók ismét visszakerülnek a szülei házba, a hol magyar szót nem hallanak s mivel egyáltalában nincs alkalmuk a szülei házban magyarul társalogni, iskolában szerzett magyarnyelvi ismereteik lassankint elmosódnak az emlékezetükből.

Lőrinczy Gyula ur, az igazgató-választmány egyik érdemes és tevékeny tagja a legutóbb Nyitra tartott választmányi gyűlésen szintén rámutatott erre az abnormis állapotra és a gyűlésen előterjesztett indítványában az iskolában szerzett magyarnyelvi ismeretek állandósítása és gyarapítása érdekében szűkségesnek és célravezetőnek tartja egy oly magyar könyvnek a kiadását, a mely népies nyelven írva a „Miatyánk”-tól kezdve felölleli mindazon tudnivalókat, melyekre e földművelő népek a mindennapi élet különféle viszonyaiban szűksége van.

Lőrinczy tisztelt tagtárs ur ezen indítványával tanujélet adta lángoló hazaszeretetének és a magyarosodás ügye iránt viselhető, lelkes érdeklődésének. Mindazonáltal indítványát mégsem ajánlhatom elfogadásra egyrészt azért, mert egy ily könyvnek kiállítása és ingyenes szétszólása nagyon költséges vállalkozás, másrészt azért, mert a földművelő népek szánt könyv megjelöléséről számottevő eredményt várni egyáltalában nemlehet.

Mindnyáján jól tudjuk, hogy földművelő népünk nem nagyon lekedesik az iskoláért, gyermekét nem küldi szivesen az iskolába, s ha a rendetlen iskolabjárás bírsággal nem volna ösztökölve, a falusi iskolák bizonyára nagyobb-részt üresek és néptelenek lennének. Ezen elszomorító jelenség a földművelő nép ósdi, konzervatív gondolkodásában lelly magyarázatát. A földművelő nép ilt a felvidéken a kalendárium és imakönyv kivételével minden könyvtől idegenkedik. Innen van, hogy iskolás fiat, ha könyvet lát kezében, rendesen ezekkel a szavakkal kerülhoja: „én sem jártam iskolába, mégis megélek a magam emberségéből”. Ez a szójárás nagyon jellemzi a falusi nép gondolkodását, de egyáltal tanuskodik arról is, hogy földművelő népünk a mai napig sem ébredt a tanulás és ismeretszerzés hasznos voltának tudatára.

A tót nép kezébe szánt magyar könyv e szerint semmi körülmények között nem fogja a magyarosodás ügyét előbbre vinni sem, a miként azt az indítványozó tisztelt tagtárs ur hiszi és gondolja. Nem lesz célravezető különösen nemzetiségi vidéken, hol a nép természetesen idegenkedik magyar könyv olvasásától s nem szivesen lát ily könyvet gyermeke kezében sem. — Az ingyenes szétszólásra szánt magyar könyveknek a sorsa ezek szerint előreláthatólag nem valami irigylésre méltó lesz. Idő előtt elfognak

A rengetegben

Kis tisztát ott a sült rengetegben,
— Mint zord lélekben egyetlen remény. —
Zalad-ez-e még? . . . Sok mindent elfeledtem
S te jutsz eszembe gondok éjjelén:
Kóborló gyereke, tündérléont keresve,
A mély vadonban mint léredtem el. . .
Már egy sugár sem ért . . . Óh hova, merre?!
S rád letem és rád derüt szórt a menny le
S ugy mosolygottál te is vissza, fél. —
. . . Felejt a szív sok nagy álmot s keserét,
Mirelly azt hitte: nem felejtethél.
S egy-egy kis ábránd, mint rég elfeledett,
Csodás élen tör a multból elő.
Óh az az emléke na is ádebe ringat!
Mily himnuszt zongott ott ezer madár!
Vadvirágokból mint szállt bíróis illat . . .
Úd helye volt az, hol minden csak ért ad
S a dírad is csak eget nézni jár.
Álmodni vágytam akkor ott örökre,
E fény, ez illat, e dal közepett!
Meské várása bódított büvölt le:
Tündérlány! — vártam hölgyemet.
S jött — persze az elátkozott királylány . . .
Ruhája rongy, kis lába meztelen . . .
Rabal így tartják . . . Gallyesomó a hátán . . .
De a napfényben — ma is mintha látnám —
Mind aranygallynak rémlett az nekem.

S kis kosarába sebben, föl se néze —
Óh dehogy epret, — rubintot szedett . . .
Hisz a vasarru bábitak szegényke
Bizonytal sohsen vihet elget . . .
Jer, szép királylány, — hiétam, — jön az este
És a boszorkány majd keresni fog . . .
Jer, én megmentlek! — S szólt a lány nevetve:
Ej, te nem ismerel! Bizton járok erre,
Hisz én csak egy kis epreslány vagyok.
A nap épp akkor búvott nyugvóra. —
Szép volt a táj még, a lény is az . . .
De már nem oly szép mint előbb! — S azóta —
Világot jártam . . . Ért bánat s rigasz . . .
Tündérléának nétem sok leányt már . . .
Rég volt . . . Ólély meg, édes hitvesem!
Válaloh messze esllyeg egy csodás vár . . .
Ott ráak bábitás, boldog álmoidás vár,
A gond vadonján jár csak át velem!
Vagy tán utolsó álmon is legyetten?
S te is meglőrnél rajtam a várászt?
Nem járnánk tündér-mód' a rengetegben?
Ne lenne rongynak is bíróis palást?
S egykor — egyetlen ádebe életemnek
Egy emlékem gyútt rény maradna tán:
Hogy bár lehetnék újra az a gyermek
Ott, tisztán s a zordon rengetegnek —
Amig nem szólt még az epres-léany?

Telekes Béla.

kallódnak ezek a könyvek az ifjúság kezében, mint elkallódtak annak idején a Mikszáth-féle „magyar társalgási leckék” című füzetek, melyek észrevételek szét a tanuló között, de a melyekből ma már hírnemzőnk sem maradt egy sem. Erről — sajnos — iskola látogatásaim alkalmával személyes tapasztalatokat szereztem.

De tegyük fel azt a rendkívül kedvező esetet, hogy a szülő nem fogja akadályozni gyermekét a könyv olvasásában. Mi történik akkor?

A gyermek előlvasás egyszerű-kétszer legjobb esetben háromszor a könyvet. Többször nem igen fog a könyv után nyulni, mert érdeklődése a könyv iránt a többszöri olvasás folytán megszűnik. Már most kérdem remélhető-e, hogy a gyermek magyar nyelvi ismeretei gyarapodni fognak, ha a könyvet néhányzori olvasás után félre teszi? Nagy optimista az a ki ezek után is elhiszi, hogy a nép kezébe szánt könyvek magyrosító hatása lesz és hogy a könyv fejleszteni fogja a gyermekben a magyar beszéd elsajátításához szükséges készséget és képességet.

Az iskolából kikerült tanuló ifjúság magyar nyelvi ismereteinek állandósítására és tágítására, egyszerűen a magyar beszéd elsajátítására a legalkalmasabb faktorok az ifjúsági egyesületek, melyeknek megalkotását a közköztudott kormány legújabb kibocsátott rendeleteiben az állami és közegyi iskolai tanítók, első rendű feladatául tűzte ki.

Az ifjúsági egyesületek kötelékébe a tanköteles kort már betöltött, a 21-ik életévet azonban még meg nem haladott ifjak léphetnek be. Célja ezeknek az egyesületeknek tisztán az, hogy az iskolában szerzett magyar nyelvi ismeret a felelőkötelességgel és hogy az ifjúság magyar nyelvi ismeretére a teljes jártasság és a biztos társalgási képesség fokáig kibővítsék. — Az ifjúsági egyesületektől sokat lehet várni, mert a magyrosodás következményeit gyakorlati alapon valósítják meg. — De hogy ezen egyesületek prosperálhassanak és működésükhöz fűzőtt várokoznak minden irányban megfélemlessenek, a magyar társadalomnak minden lehető el kell követni, hogy a tömörülés és egyesülés akadályai el legyenek hárítva az utból. Töt községekben magyar nyelvű ifjúsági egyesületek csak úgy érvényesülhetnek, ha az egyesületekbe való belépés anyagi kötelezettséggel nem lesz összekötve. Tagsági díjakról itt szó sem lehet, mert ha a belépés bármily csekély anyagi megterhelést fog okozni, a tanító minden fáradozása meddő marad, s az egyesülés nem jön létre.

Nekem ezek után az az indítványom, hogy egyesületünk Lőrinczy t. tagtárs ur indítványának mellőzésével a Selmecebányan tartandó közgyűlésen határozatilag mondja ki, hogy ifjúsági egyesületek szervezésére a szövetkezett vármegyék területén töle telhetőleg támogatni fogja, erre a célra költségvetésileg 15000 koronát szavaz meg, mely összeg az ifjúsági egyesületek segélyezésére és az e téren érdemeket szerzett tanítók jutalmazására fordítatik.

Indítványozom továbbá, hogy a szövetkezett vármegyék törvényhatóságai keressenek meg az iránt, hogy a magyar nyelvű ifjúsági egyesületek szervezésére erkölcsi és anyagi támogatással segítsék elő; e végből rendeljék el, hogy oly községekben, hol ifjúsági egyesületek keletkeznek, azok fenntartására a közegyi költségvetésekben megfelelő fedezett biztosítások.

Természetes dolog, hogy azok az ifjúsági egyesületek, a melyek részéről segélyeztetni fognak, működésükről és annak eredményéről minden évben beszámolni tartoznak.

Lelkennem az a meggyőződése, hogy egyesületünknek ez a befektetése kárba nem vész, hanem bőven fog kamatozni, mert a virágzásba hozott ifjúsági egyesületek megteremtik idővel azokat a kapcsolatokat, melyek a hazában lakó

különféle nemzetiségeket a magyar nemzettel nyelvben és érzelmben örök időkre egyesíteni fogják.

A templom és az iskola egymást kiegészítik. Az iskola a gyermek esztétikai és tehetségeit fejleszti, a templom pedig a gyermek kedélyét nemesíti és erkölcsi életét a vallás törvényei szerint irányítja. A templomban szerzett benyomások a legerősebb benyomások, melyek a lelki élet fejlődésére döntő befolyással vannak.

Elérkezett az ideje annak, hogy a templom az iskolának a magyar nyelv terjedésében munka — és segítő társa legyen. Az iskola a templom támogatása nélkül a magyrosodás terén ugyszólván meddő munkát végez, mert a mit az iskola épít, azt romba dönti a templom akkor, ha falai közül ki van zárva a magyar ima, a magyar ének használat. Meg kell tanítani a töt gyermeket, hogy magyarul imádják és dicsérjék Istenét. — Ez ki is vihető a hívek vallásos érzületének veszélyeztetése nélkül oly községekben, hol a magyar nyelv kellő eredménnyel tanítatik.

Az egyházak eddigelő mit sem tettek a magyar nyelv terjesztése érdekében. Nem szemre hányás képen mondom ezt, mert jól tudom, hogy az egyházak első sorban arra vannak hivatva, hogy híveiket a vallás igazságaira oktassák. Az egyházaknak ez az Istenből rendelt hivatása azonban nem zárja ki azt, hogy ki ne vegyék a részök a magyar társadalom lelkes támogatása mellett a haza egysége és a nemzeti állam kiépítése érdekében kifejtjenek.

Valamikor voltak főpapjaink, a kik csatamezőn kereszteltek kezükben a haza védelmében véretek el. Most békésebb időkben élünk. A háború réme sehonnem sem fenyeget. Nem kívánja a haza tehát, hogy Ugrinok, Tomoriak és Kapisztránok hős tettei ismétlődjenek. Szükségünk van azonban összetartásra és tömörülésre, mert gomba módra nő a száma hazánkban azoknak a népbolondítóknak, a kik minden áron azt akarják, hogy Magyarország nemzetiiségi területre darabolva ellenségeink hatalmába kerüljön. Ezek a népbolondításban utazó jeles hazafiak itt a felvidéken valóságos hadjáratot indítottak a magyar nyelv ellen s folytonosan lázítják, fanatizálják a töt népet azok ellen az intézmények ellen, a melyek hazafias célok szolgálatában állanak.

A mely nemzet elhanyagolja nyelvét s nem fordít eléggő gondot arra, hogy nyelve a hazában lakó polgárok közkinésévé váljék, az nem lehet hosszú életű, mert a költő szavai szerint „Nyelvében él a nemzet.

Felvidéki magyar közmivvelődési egyesület szorosán velt hivatását teljesíti akkor, ha működésének súlypontját a haza idegen ajku polgárainak megmagyrosításában keresi és találja.

Mint hogy ezen magaslatos cél csakis az egyházi hatóságok támogatása mellett valósítható meg, bátorodom indítványozni a következőket: Keressenek meg a szövetkezett vármegyék területén székelt összes egyházi hatóságok, hogy a hatóságuk alá helyezett népiskolák idegen ajku növendékei számára magyar imakönyvekről gondoskodjanak. Ezen imakönyv szövege, tartalma és terjedelme a tötjaku gyermekek értelmi és fejlettségi fokához szabva legyen, s tekintettel az elérendő célra, jutalomképen osztassék ki azon tanuló között, a kik a magyar nyelv ismeretében a kellő jártasságot elsajátították.

Ugyancsak a fenti egyházi hatóságokhoz intézések egy másik megkeresés is az iránt, hogy a magyar nyelv sikeres tanulására buzdítsák a tanulókat. A hatóságuk alá tartozó iskoláktól a magyar nyelv tanításában elért eredményről évenként statisztikai jelentéseket kívánjanak be és ha tapasztalják, hogy a magyar nyelvet az iskolás gyermekek nemcsak megértik, hanem beszélni is tudják, ott fokozatosan vezessék be a templo-

mokba kezdetben a magyar éneket, később pedig, a midőn több generáció elsajátította a már a magyar nyelvet, a magyar egyházi szónoklatot is.

Ezek azok a feladatok, a melyek már a közel jövőben megoldásra várnak. Ha indítványaim a közgyűlésen elfogadtnak, akkor egyesületünk működése oly irányba tereltek, melynek magyrosító hatása idővel mindenütt érezhető lesz.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Jánossy Gyula,

nyitraivármegyéi kir. segédtanfelügyelő a F. M. K. E. igazgatóválasztmányának tagja.

A közgyűlésből.

Sok volt a tárgy, kevés az érdeklődő! Várostatyánk nagy része nyaral, vagy magyaran, vakatiózik, nem csuda hát, ha a hatóságok emberekben kivül alig láthatunk a közgyűlési teremben egy-két várostatyát.

Lits Gyula főispán elnökelt s előadó Sztancsay Miklós v. főjegyző volt.

Rövid tudósításunk a rövid lefolyású közgyűlésről a következők:

A polgármester havi jelentését a közgyűlés általában tudomásul vette jóváhagyta-e tanácsnak azon intézkedését, hogy a O. M. T. E. Szitnya Osztyálynak az Eötvös Loránt köruton volt, de elrongált asztal és padok helyreállítására ingyen fát utalt ki, nemkülönben hogy a várostatyánacs Barsmegey előzetes hozzájárulásával elrendelte, mely szerint Vihnye fürdőben a fürdőtelepen f. é. július hó 27-ikétől kezdődőleg a rendőrség két-két tagja felváltva teljesítsen szolgálatot s álljon a fürdőbiztos rendelkezésére és támogatására, de miután Vihnye fürdő Barsvámegye területén fekszik s így a fürdőrendszert és közbiztonsági szolgálat ellátása Barsvámegye törvényhatóságának kötelessége, de joga is — utasította a várostatyánacs, hogy Barsvámegye törvényhatóságát keresse meg a fürdőrendszert kielégítő szolgálatának állandó biztosítására, ha pedig a törvényhatóság e kötelességről és jogáról lemond úgy intézzen újabb felterjesztést a m. kir. B. M. urhoz, hogy Vihnye fürdőben állandó csendőrkirendeltség állítsassék fel.

Jóváhagyó és helyeslő tudomásul vette a közönség, hogy a v. polgármester az Óváros hegyen, hol Selmecebány régi városa a XV-ig századig állott — az ásásokat megkezdte, miután kecségtől a remény, hogy a századok óta eltemetett házak, középületek sikeres kiderítése után az Óváros hegy romjai nemesak a legérdekesebb látvánnyá lesz Selmecebányának, de ott felelte érdekes és becses leleteket fognak találni, melyek a várostatyánacsának, korának és ősi fejlődésének eddigi homályát megfogják világítani, elrendelte, hogy az ásásokat folytattassanak s ezek költségeire egyelőre 250 koronát engedélyezett az ásások vezetésére és ellenőrzésére pedig, de az egységes vezetés kockázatának nélkül s főképpen az általános érdeklődés felkeltése és ébrentartása érdekében egy külön 52 tagú bizottságot alakított meg.

Felkéri egyuttal a közönség a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségét, hogy az ásási munkálatok megtekintésére s a további utbaigazítások megadására kebeléből egy szakértőt küldjön ki s az ásási munkálatokat egyébb tekintetben is (érsd: anyagilag) hathatósan elősegítse.

Az egyházak és iskolák jövő évi segélyhányadát is megállapították. Több birtokveteli ügy s kevésbbé fontos házi ügyek, meg egy néhány hazafias megkeresés pártoló elintézés után Lits Gyula főispán azon reményének adott kifejezést, hogy a F. M. K. E.-nek e hóban Selmecebányan

megtartandó közgyűlése, e hazafias ünnep alkalmas lesz annak bebizonyítására, hogy Selmecebányának hazafias és vendégszerető társadalmának régi hírnevéhez méltóan egygyéforrottan üdvözi s látja szívesen a hazafias missziót teljesítő F. M. K. E.-t! Ugy legyen!!

A telekkönyvi 1%-os átíratási díj szedésétől szóló szabályrendelet érvényét 1907. év végéig meghosszabbította a m. kir. belügyminiszter s ugyanez több múlt évi számadást jóváhagyott, de nem hagyta jóvá a Grnek István rendőrnagy elnöksége ügyében intézkedő határozatot s új megfontolást ajánlott, a közgyűlés újabb megfontolással mellett is szükségesnek jelentette ki a nyugdíjaztatást, mint a legelőszöb megoldási módot — a közszolgálat kára nélkül.

A gyámpénztár és házi pénztárak rendszeres megvizsgálása észrevételre nem adott okot és örvedetes tudomásul szolgált az is, hogy a fogyasztási köd jövedelme ez év első felében több mint 9000 koronával haladta túl a múlt év első félévi bevételét — ez pedig azt jelenti, — hogy jövő évben 15—20%-kal apasztható lehetne a közégi pótlódó.

A F. M. K. E. közgyűlése.

Tízszor huszonnégy óra leforgása után Felső Magyarország magyar társadalmának legelőkelőbb, céljárta leghasznosabb, működésére legáldásosabb egyesülete a F. M. K. E. bevonalul első városunk felé közt.

Husz évvel ezelőtt itt emelkedett fel a szent ügy lobogója s innen indult magasztos utjára; husz év után, mikor e hó 26-án megint láthatjuk e szent jelvényt, amint diadallal, áhitattal hozzák a magyarság derék bajnokai: Selmecebánya igaz magyar közönsége fogadjuk ihlettel, fényvel, lelkesedéssel ezt a szent lobogót s az alatta küzdőket.

Ugy ismernek minket szerzte a hazában, mint védőbástyáját a magyar ügynek a tőst tenger közepén. — Az Várunk.

Most, mikor az északi szél Turóc-Szt.-Márton felől ezt adja hírül, hogy ott lelkesedéssel fogadták a megtévelyedettek a csehek, oroszokat, — álljon össze e város nagyja — kicsinyje s rang, állás, vallás ne válasza el őket abban, hogy ünnepejüket mentől fényesebben, mentől tüntetőbben azokat, akik azt akarják, hogy ez a mi szeretett Magyarországnak magyar legyen.

Szünjétek meg közöttünk, ha van minden visszavonás, tünjétek el nyom nélkül minden harag és minden keserűség; legyenünk egygyé megint, hogy fényesen büszkén loboghasson fölöttünk a F. M. K. E. lobogója!

A F. M. K. E. ünnepségek sorrendje.

Az ünneprendező bizottságok megállapították már a F. M. K. E. közgyűlése alkalmából rendezendő ünnepségek programját. E szerint a közgyűlésre jövő vendégek e hó 26-án kedden érkeznek ide. A vasúti állomásnál ünnepélyes fogadtatás lesz. Kedden délután az egyesület igazgató választmányára gyűlést tart, a többi vendégeknek a város nevezetességeit, látványait mutatják meg. Ugyanaznap este kirólyájtás és fakélyásmenet lesz a F. M. K. E. elnököknek tiszteletére s azután pedig ismerkedési estély a városi vigadóban. Az ismerkedési estélyen hölgyek is részt vesznek. Másnap 27-én délelőtt 10 órakor kezdődik a közgyűlés az akadémiás díszes előcsarnokában, közgyűlés után bankett lesz a városi vigadóban. Bankett után kirándulások lesznek.

Az ünnepélyeket rendező bizottság felkéri a város hazafias közönségét, hogy e hó 26-án lobogózza, díszítse fel mindenki házát, trükkolókkal, zöldággakkal, ugyanaznap este pedig a

fakélyásmenet ideje alatt világtassa ki mindenki házában ablakait.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter, a kassa-derbergi vasutal egyetértésben, a közgyűlés alkalmából, az egyesület tagjai számára augusztus 20—31. naptárra érvényes kedvezményes utazási jegyeket engedélyezett, a melyek a magyar államvasutak és az üzlekezelésükben lévő helyi érdekű vasutak, valamint a kassa-derbergi vasut magyar vonalain, az összes gyors, személy és vegyes vonatokra érvényesek. A kedvezmény értelmében az egyesület tagjai másodosztályú jeggyel a III. osztályon utazhatnak. A kedvezmény a kiinduló állomásról Selmecebányára és vissza való utazásra szól. de az utazás Budapestén és a kassa-derbergi vasut magyar vonalain át is megtehető, ez esetben azonban Budapestről a rendeltetési állomásra vagy viszont, a kedvezményes menetjegy külön-külön váltandó meg. Clair Vilmos főtitkár felkéri az egyesület tagjait, a kik a kedvezményt igénybe venni kívánják, hogy ezen számdokait az egyesület főtitkár hivatalánál (Nyitra) aug. 20-ig bejelenteni s egyben jegyeiket a társasbérdre is megváltani (4 kor.) sziveskedjenek, hogy a rendezőbizottság részvétele számra iránt kellőn tájékozhasssa magát.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Személyi hírek. *Svehla* Gyula min. tanácsos, bányaigazgató szabadság idejének lejártával múlt héten szerdán hazaérkezett. — *Lila* Antal kir. járásbíró a múlt esztőtörtökön rövid szabadságra elutazott.

— **Augusztus 18.** Az alkotmány helyreállítása óta, harmincöt éve, ünnep e nap széles Magyarországon. A fejedelmét mindig igazán tisztelő és szerető magyar nemzet, harmincöt éve már évről-évre megünnepelte mostani szeretett királyának is születése napját, s megünnepeli az idén is, holnap, amikor jó öreg királyunk hetvenkettedik születésnapját éri meg, hála a magyarok istenének jó testi és lelki egészségben. Észinté imával forduljunk holnap a minden királyok-királyához, hogy a mi jó fejedelmünket sokáig tartsa meg nekünk, hogy ő alatta erősödhessünk, izmosodhassunk még, mert ki tudja mit rejt néhében a jövő, ki jön utána s milyen atyja lesz az a magyar népek. Holnap délelőtt kilenc órakor háláadó istentisztelet lesz a plébánia templomban, melyen az összes hivatalok részt vesznek s kivonulnak a bányászok is.

— **Szent István napja** Jövő szerdán ünnepeit a nemzet első nagy királyának Szent Istvánnak emlékünnepét, mely alkalmából nálunk a plébánia templomban fényes istentisztelet lesz. Az istentiszteleten régi szokás szerint részt vesznek az összes hivatalnokok s kivonulnak teljes számban a bányászok is. Az istentiszteleten az ünnepi egyházi beszédet Berkes Pál segédlelkész fogja tartani.

— **Micsinay Janos meghalt.** Ez a megdöbbentő hír futotta be szerdán reggel városunkat; de senki sem akarta hinni, hogy az életerős, mindig jókedvű embert oly hirtelen ragadja el a halál. Még kedden este 8 órakor boldog, nagyon kedves családja körében tervezget, tréfál, nevet — és félóra múlva a mosoly megdermedt arcain, az erőszakos halál megtörti szelid szeméit, megszűnik dobogni nemis szíve, a mely mindenkit szeretett. És amikor valóra vált a szomorú hír, megkönyözött ur, paraszt, gazdag, szegény, mert őt mindenki szerette. Még élénk a fájdalom szívünkben, nem engedi, hogy részletesen beszéljünk róla mint családjáért rajongó apáról, hogy méltassuk érdemeit harminc éves tanári működésének, hogy k'emeljük, mint társadalmunk kedvelt, munkás, nagyon hasznos tagját — másnak lesz ez a kötelessége, más szól róla érdeme szerint ott, a hol emléke nagyon sokáig élni fog.

Egyet érez mindenki; család, iskola, város — azt, hogy hiányzik, hogy elvesztése fáj, hogy nélkülözni nehéz, hogy emléket sokáig fogjuk érezni szívünkben. — Temetésé esztőtörtök délután volt. Messze földről jöttek haza szomorú kártársai, hogy még utóljára lássák; mindazok előjöttek temetésére, a kik szerették. Nagyon sokan voltak. — Az aszodi gymnasium is, a melynek 14 éven át tanára és igazgatója volt, képviseltette magát. Igazgatója koszorút tett a ravatalra. Sok koszoru borította a koporsót, árván maradt tanítványai is könyes szemekkel sokat vittek. — A dalkör bus hangjai után megindult a szomorú menet, szomorú volt az ég, sűrű könyeket hullatott. A sir szelén Király Ernő lac, tanár bucsuztatta el meghalóan a kedves halottat, utolsó bucsut mondot azzal az igrettel, hogy sirjához sokszor kimegyünk és ápolni fogjuk azt, mint kedves emléket. A lyceum és a család gyászjelentést adott ki. A gyász jelentések ezek voltak: Alulirottak a magunk és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a felejtéhetetlen férj, testvér és sógor Micsinay János lyceumi tanár f. évi augusztus hó 12-én este 9 órakor áldásos életének 55-ik, tanári működésének 30-ik évében hirtelen elhunyt. A drága halott hült tetemeit folyó évi augusztus hó 14-én délután 5 órakor helyeztük az ág. hitv. evang. felház szertartása szerint a lyceumból az evang. felső temetőben örök nyugalomra. Selmecebánya, 1902. augusztus hó 13-án. — Áldott legyen emléke! — Micsinay Jánosné szül. Zsoldos Etel mint neje. Micsinay Erzsé, Micsinay Margit, Micsinay István, mint gyermekei. Özv. Szarvas Endréné szül. Micsinay Emília és gyermekei, Fridrik Béláné sz. Micsinay Gizella és leánya Lenke, Cseh Ágostonné sz. Micsinay Ilona és gyermekei, Micsinay Ernő és neje Kaufmann Julia és gyermekei mint testvérek. Zsoldos János és neje Királymezei Ilona, gyermekeik: Ilona, Jolán, Mártia, Fridrik Béla, Cseh Ágoston mint sógorok és sógoróné.

A selmecebányai ág. hitv. evang. lyceum tanári kara melyen megrendülve, fájó szívvel tudatja, hogy szeretett kártarsa Micsinay János lyceumi tanár életének 55-ik, tanári áldásos működésének 30-ik évében augusztus hó 12-én este 9 órakor hirtelen elhunyt. A drága halott hült tetemeit folyó hó 14-én délután 5 órakor kiserjük ki örök nyugalóhelyére. — Selmecebánya, 1902. augusztus hó 13-án. Áldva örizzük emléket!

A mély gyászba borult család ez uton is köszönetet mond mindazoknak, a kik fájdalommal résztvettek és azt némileg enyhíteni iparkodtak.

— **Egyházi ünnepély.** A Nagy boldogasszonyról nevezett plébánia templom ünnepé volt múlt pénteken, Nagy Boldogasszony napján. Az ünnep alkalmából fényes isteni tisztelet volt, a melyen Podhragyay Pál prépost plébános celebrált. Délben a közisztületben álló főpap gazdag ebédet adott, melyre igen sokan voltak hivatalosak.

— **Selmecebánya magasabb lakbérosztályzatban.** Régi-régi vágya és jogos kívánsága telt be a múlt héten a selmecebányai állami tisztviselőknél. Tudvalevő dolog, lapunkban is szantiaianszor megelekedtünk róla, hogy Selmecebánya törvényhatósági jogú szabad kir. bánya-város eddig lakpénzosztályzat tekintetében egy sorban állott Kukutyinnal, vagyis Selmecebánya is az utolsó lakbérosztályzatba tartozott, ahol az állami tisztviselők lakbérükre ráfizettek. Harmadik éve már, épen lapunk kezdeményezésére mozgalom indult meg, hogy a várost magasabb lakbérosztályzatba sorozza a kormány. Az állami tisztviselők beadták kérésüket még 1900. év nyáreljén s az megjárta két és fél éven át az összes retortákat míg végre a város képviselőjének többszörös sürgető kérésére ellátást nyert a kérés,

Első os. és kir. onstrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (szját házban).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Féhercegi és hercegi uradalomak, os. és kir. katonai intézősége, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építész-vállalatok, építőmesterek, ügyosztón gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek részben földalatti, száraz állapotban porakban és 40 különböző tintában különként 18 krtól föltéve szállítanak és a mi a festék színtisztségét illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék díjazások kinttatásáért.

Mintakártya, ügyosztón utasítás kérésre ingyen és bérmentve küldetk.

989. szám.
1902.

Versenyárgyalási hirdetésny.

A nagytek. m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság folyó év július hó 24-én kelt 11.100/II. számú felhatalmazása folytán az itteni gyártelepén levő légszűrő-hálózat újbóli létesítésének 1361 K 60 fill-nyí összeg erejéig leendő biztosítása iránt folyó év és hó 23-án délelött 10 órakor versenyárgyalás fog tartatni. — Ezen munkálat-hoz szükséges:

150 folyó méter 40 cm.	} átmérőjü kovacsolt vas- eső, külső kátrányozással, formadarabokkal, fekte- tással és végül a járdá ujbóli helyreállításával.
80 " " 32 "	
145 " " 26 "	
30 " " 20 "	

Vállalkozni szándékozók értesítetnek, hogy 1 K bélyeggel és az ajánlati összegnek 5 %-nyí és a helybeli m. kir. adóhivatalnál letelt bánat-pénzről szóló hivatalos nyugta csatolása mellett, zárt ajánlataikat, melyekben a kovacsolt vascsövek ára a fenti méretek szerint szóval és számmal kiírva legyen, — a versenyárgyalás napján délelött 10 óráig alulírott igazgatóságnál nyújtsák be. A felhasználandó anyagok hazai termény és gyártmányoknak kell lennie, s világosan kiteendő,

hogy ajánlattevő a kovacsolt vascsöveket saját műhelyében állítja-e elő, vagy ha nem, kitől fogja azokat beszerezni. — Kötelez továbbá az anyagot az ajánlati árban a helybeli m. kir. dohánygyár udvarába szállítani.

A különös és általános szerződési feltételek a dohánygyár irodájában a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők és az ajánlatban világosan kiteendő, hogy ajánlattevő azokkal egyetért.

M. kir. dohánygyári igazgatóság
Selmecebánya, 1902. évi augusztus 4-én.

Vudy, Czeke,
h. igazgató. h. igazgató.

CSERNAK GYÖRGY

CIPÉSZMESTER,
SELMECBÁNYA, FÖTÉR.

Ajánlom mindenféle a legujabb divat szerint készült

FÉRFI-, NŐI- ÉS GYERMEK-CIPŐIMPT.

Méretk utáni megrendeléseket helyben úgy, mint a vidékre a legutánjabb áron elkészítok legjobb és legártósabb bõrminőségbõl.

Urak részére . . . 10' — 14' — koronáig
Nők részére . . . 7-60 — 10' — koronáig.
Leányok, gyermekek részére az árak szám szerint.

Raktárom egyik része az iparcser-
nokban megtekinthetõ.

Mély tisztelettel Csernak György.

A nagyérdemü közönségnek van szerencsém szíves tudomására adni, hogy mátol fogva a hodrusbányai nagy majoron levõ legnemesebb fajú tehenektõl — üzletemben — minden nap

FRISS TEJ kapható.

A tehenek a legjobb takarmánnyal lesznek etetve és úgy a nemes fajukra, valamint a jó ápolásukra nézve, kitünõ tejet adnak.

Azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a n. é. közönséget bármily mennyiségü tejjel elláthatom, bátorodom a m. t. fogyasztókat fölkerüni, sziveskedjenek a tej mennyiségé végett üzletemben fáradni, hol a havi szilk-séglet elő lesz jegyezve.

Magamat a nagyérdemü közönség becses pártfogásába és jóindulatába ajánlva maradtam

kiváló tisztelettel

Weisz Samu, fűszerkereskedõ.

Egy jó házból való, esetleg 2—3 középiskolai osztályt végzett fiú

TANULÓSZÍ felvétetik

Átkáry Lajos cukrászatában
Körmöcebányán.

Acetyl-világítási tolepeknek, berendezését, saját szabdalomak szerinti kivételben, jóállás mellett, úgy a biztos működésért valamint szõl. saját avagy beküldött minta vagy rajz után, szõl. kivételben és jutányos árban elvállalatnak.

Klemm & Nowak

acetyl-világítási készülékek gyára és fémöntõ

Kolozsvárt. (Pályaudvar.)

Prospektusok, elismerõlevelek úgy költségvetések kívánatra bérmentve küldetnek.

Mindenamú fémöntõdei munkák elkészítése, úgy mind cõtáblák, víz, gáz és gõ-felszerelési tárgyak, peraszékelyek stb. saját avagy beküldött minta vagy rajz után, szõl. kivételben és jutányos árban elvállalatnak.

Peronospora fecskendezõk (Comorel) elismer. legjobb szerkezeteket legszõl. kibõlben kaphatók.

Prima Cell. Carbidoi nagy raktár.

Világítástolepek berendezésében jártas, ügyes és szõl. képviselõk kerestelmek.

THIERRY A.

mell- és gyomor-balsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedvelti és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zõld, a törvényeknél bejegyzett „apaca”-védõ-jeggyel van ellátva. Fõállmulhatatlan szer minden mell-, tüdõ-, máj-, gyermekbetegség ellen stb. külsõleg is kitünõen hat és sebet gyógyít.

Egy próbáueg bérmentesen 1 korona 40 fillér.

Szejjelküldés csak elõzetes fizetés esetén.

THIERRY A. centifoliakenõce

(csodakenõcnek nevezik)

utólérhetetlen szívõ erõj és gyógyíthatóság. Operációkat a legtöbb esetben fölsegessé teszi. — E kenõccsel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott cõnszû, ujabban pedig egy 22 éves ráksûr bajt gyógyítottak meg. Antiszipikus és gyógyíthatóság mindenféle seb gyógyításánál.

Próbátétele bérmentve 1 kor. 50 fill. Csak elõzetes fizetés esetén küldõk meg.

Övakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéketlen ugynevezett házi kenõcõket s más ebfõlõket.

Cim: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a védõangyalhoz,
Pregrada Pragerhof a Déli vasut mentén.

— Prospektus ingyen és bérmentve. —

E szerék sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes müvelt államokban bejegyzett védõjegyedemnek utánzatát a törvény õldezi.

Issigae, Dordogne, Kopenhága, fabrikán farma. Milánó, A Bertolini Malmo, Sevrige, Apot. Lejonet Nantes, Pharmacie Francaise 1 & 3, Place de la Republique, Pharmacie Daprey 11, Rue des francois Bourgeois. Praga, Roma, Agenzia del Polidimico. Bonbais, Pharmacia F. Gerraith. Sarajevo, Szeged, Temesvár, Trieszt, Velence, Viennu, Zurich.

Csak ez az a törvény szerül bejegyzett védõ-jeggyel valódi.

Dr. SCHLEIBERER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZET POZSONY,
ÉS SANATORIUM (Cottage).
 Gyógyfürdő helyi, felváltva, porcelán és szilícium völgő 200 literesével 10-15 óráig.
 A vizet, reggelen és este, szigorúan individuálisan szabványos kezeléssel.
 Legmodernebb kórház. Kitérő erkély, mérési terem. Egész óra és 15 perc.
 Prospektus és felvilágosítást küld.

Alkalmosan tudott dolgot, hogy a széklet átjárás és fenn tartására a legkíméletesebb és legbiztonságosabb a **FÜLDES-FÜLDES**
MARGIT KREM
 Ár: 2 kor, kis tégely 1 kor, szappan 70 filler, pudor 1.20 kor
 Készít: FÜLDES KÉLÉNÉ győgygyártó ÁRÁDÓI.
 Kapható minden gyógyszerüzemben.

Tanningene a legkedveltebb és hajfestő szer
 A szájnak és fogaknak legelőjebb az **O.SAN**
ROZSATEJ a legjobb és legbiztonságosabb szoptató szer.
 Főszékhely: CZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl Ludwigstr. 6

PLATSCHEK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruház
 Budapest, IV. Központi Városház
 Parisi kiállítás: arany érem!
FERNOLENDT
 Cipőfénymaz, a legjobb fénymaz a világon, a cipőnek gyorsan süti felteke fényt ad és a bőrt is tartóssá teszi.
 Alapítástól 1882. - Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 21. - Mindenütt kapható

SCHWANHÄUSSER irodai cikkek
RENDET TARTANAK - IDŐT TAKARITANAK
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve
SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I. Johannesgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR
 (ORTHOPEDIAI MŰINTÉZET)
 Budapest, VII. Kerepesi-út 32. (a Rókus-kórházal szemben.)
 Sör-vék, műlábak, mércekek, harkók, stb. Orvos-sebészeti műszerek, kószerek, kószerek, kószerek.
 Gamul és bathológus különlegességek.
 Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

PAULI COGNAC LEGJOBB

Várgyógyítás - Hemopatia
 Feltalálója és egyedül képviselője:
Dr. KOVÁCS J. egyet. orvos.
 Budapest, V. Váci-körút 18.
 Ismertető füzet 1 kor bérmentve.
 Mi helybeliek Budapesten a **NEW-YORK** kávéházban (Grániczéi-körút 9-11.) találkozzunk.
 Etánként honvédezzünk.

28 ÉV ÓTA!
 AZ ELISMERT LEGJOBB
 MAGYAR BESZERZÉSI FORRÁSA
MILNER ÖDÖN
 BUDAPEST
 CS. ÉS KIR. UDVARI MACKERESKEDÉSE
 ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ. ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.
 KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

HOTEL PARIS SZALONKA
 Szalonka: SIMON PÁL
 BUDAPEST, VI. VACZI-KÖRÚT 28.
 100 szobán 1 főtől fogva kiszolgálással együtt.
 Fürdő, elegáns kávéház, étterem és szórakozó hely.
 HIRÖRTESEKÉK + REKLAMOKAT
 azonosan, pontosan és legkedveltebb körülmények között az összes legkíméletesebb
ÁLTALANOS TUDÓSÍTÓ
 hirdetői osztály
 Budapest, VII. Erzsébet-körút 85
 Tisztaságos LEOPOLD GYULA, igazgató.

MAGYAR TURISTA-TAPASZ
 tyukszem, birkörög és birkeménycécs ellen
 legjobb és legbiztonságosabb szer. - Egy uharos ára 80 fillér
 1 kor, bérmentve után bérmentve küldi az egyedül készítő:
VÖRÖSKERESZT GYÓGYSZERTÁR
 Budaörs, VII. Andrássy-út 84.
 Kapható gyógyszerüzemekben és drogeriákban.

The Freshams
 Glib bixtosító társaság
 Magyarországon működik 1865 óta.
 Igazgatója a farsangi saját palotájában
 Budapest, Széchenyi-utca 32.

OSÁSZÁRFÜRDŐ
 tél és nyári gyógyhely
 BUDAPESTEN.
 Elsőrangú kénes hőváltó gyógyfürdő, paraffin gőzfürdő, legmodernebb lépcsőutakkal, pompás ágyvendő-szobákkal, kácfőszobákkal, - 200 helytelmes falozószobával.
 Praxepikus kámvatára ingyen és bérmentve.

Dr. Kovács KÉZPÁSZTA
 3 nap alatt minden fűvel végzett, 3 nap alatt minden fűvel végzett, 3 nap alatt minden fűvel végzett.
IBOLYA-ILLAT
 a legdivatosabb és legkedveltebb **PARFÜM**. - Ár: 4 korona.
 Készít: **Dr. Kovács**
 Budapest, VI. Gyöngyösi út 17. szám.
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

JENCS-FÉLÉ
MAGYAR RESZTITÜTŐS-FÜLDŐ
 lovak és szarvasmarháknek
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
JENCS VILMOS gyógyszerüzem
 BUDAPEST, II. SZÉNA-TÉR 1. SZ.

ZOLTAN BELA gyógyszerüzem Budapest Szabadságtér és Sétány-utca sarkán

A legjobb órákat legbiztonságos és legdivatosabb órákat **RÉSZLEVELEZÉSRE**
 szigorúan szabott árakon kiváltva Magyarországon minden más és legdivatosabb órára
BRÄUSWETTER JÁNOS a rozsmeter-órák **SZÉKEDÉSEN**
 Árjegyzék 2000 kórtól ingyen és bérmentve.
 Különlegességek gyártásai
Szivattyúk és **Mérlekek**
 mindenféle mindenféle
 I. Walfischg. 14. GARVENS W., BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 8.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

LE DÉLICE
„Le Délice”
 legjobb Vergé cigarettapapír, legkedveltebb Vergé szivarkahüvely.
 Egyszer meggyújtva, a cigarettára a nélkül, hogy kialudna, egész végig ég.
 Mindenütt kapható.